

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ
JOURNAL OF THE NEAR EAST UNIVERSITY FACULTY OF THEOLOGY

Yıl 3, Cilt 3, Sayı 2, Güz 2017

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ
JOURNAL OF THE NEAR EAST UNIVERSITY FACULTY OF THEOLOGY
ISSN: 2148-6026.

Bu dergi, DERGİ PARK ve İSAM tarafından taranmaktadır.

Yakın Doğu Üniversitesi Adına Sahibi
Owner on Behalf of Near East University
Dr. Suat İrfan GÜNSEL

Onursal Editör | Honorary Editor
Prof. Dr. Ümit HASSAN (Rektör/President)

Editör | **Editor in Chief**
Prof. Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ
mehmetmahfuz.soylemez@neu.edu.tr

Editör Yrd. | **Co-Editor**
Fethullah ZENGİN
fethullahzengin@hotmail.com

Yayın Kurulu | **Editorial Board**
Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK, Prof. Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ,
Prof. Dr. Hakan OLGUN, Prof. Dr. Ümit HASSAN,

Danışma Kurulu | **Advisory Board**
Prof. Dr. Mümtaz ALİ (International Islamic University, MALEZYA)
Prof. Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ (Yakın Doğu Üniversitesi Öğretim Üyesi, KKTC)
Prof. Dr. Talip ATALAY (K.K.T.C. Din İşleri Başkanı, KKTC)
Prof. Dr. Muhammed BABAAMMİ (Metodoloji Enstitüsü Müdürü, CEZAYİR)
Prof. Dr. İsmail BARDHİ (Dean School of Islamic Theology of Skoplje, ABD)
Prof. Dr. Şenol BEKTAŞ (Yakın Doğu Üniversitesi Rektör Yardımcısı, KKTC)
Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK (Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı, KKTC)
Prof. Dr. İlyas ÇELEBİ (Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Şinasi GÜNDÜZ (Uluslararası Balkan Üniversitesi Rektörü, MAKEDONYA)
Prof. Dr. Enis HURŞİT, (Refah Üniversitesi Rektörü, PAKİSTAN)
Prof. Dr. Ali KARADAĞI, (Katar Üniversitesi, KATAR)
Prof. Dr. Raşit KÜÇÜK (Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Mehmet Emin ÖZAFŞAR (T.C. Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Ömer ÖZSOY (Frankfurt Üniversitesi ALMANYA)
Prof. Dr. Burhanettin TATAR (Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Hasan Kamil YILMAZ (T.C. Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Recep DURAN (Yakın Doğu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, KKTC)
Doç. Dr. Hakan OLGUN (İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Muhammed REYYAN, (Ürdün Üniversitesi, ÜRDÜN)
Doç. Dr. Mehmet ÜMİT (Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Yrd. Doç. Dr. Yusuf SUIÇMEZ (Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Yönetim Yeri | **Head Office**
Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Email: ilahiyatdergi@neu.edu.tr; mehmetmahfuz@gmail.com

Baskı/Printing: Yakın Doğu Üniversitesi Matbaası/Aralık 2017

Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi yılda iki defa yayın yapan uluslararası hakemli bir dergidir. Dergide yer alan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yayınlanan yazılar izin alınmadan kısmen ya da tamamen başka bir yerde yayımlanamaz. | The Near East University Journal of the Faculty of Theology is a bi-annual peer reviewed journal. All responsibility originating from articles and other texts published in the journal belongs to the author. It is not permissible to partially or entirely reproduce any text or article published in the journal.

İÇİNDEKİLER

Editörden	5
Hasan ÇİFTÇİ Mesnevî'nin İlk On Sekiz Beyti Üzerine.....	7
Ümit HOROZCU/Kübra KALKAN Cemaate Bağlılık Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması.....	27
Kerim BULADI Sekülerleşme ya da Dünyevileşme Anaforunda İnsan (Kârun Örneği)	39
İsmail GÜLEÇ Tuncer Bağışkan'ın Kıbrıs'ta Osmanlı-Türk Eserleri İsimli Eseri Üzerine ...	67
Mustafa TEKİN Işıkcılık -Bir Dönüşümün Hikayesi-	81
William E. CARROLL/Çevirenler Mehmet BULĞEN-Ece TÜRESİNLER Hawking'ten İbn Sînâ'ya Tanrı ve Fizik.....	97
İdris SÖYLEMEZ Manzum Bir Şemâili Şerif Örneği Olarak Mehmet Fahri Paşa'nın Bergüzar-ı Ramazan Eserinde Yer Alan Şemâ'il-i Şerifi.....	119
Nilüfer Kalkan YORULMAZ The Comparison of The Mauquf Narratives Conveyed Via Ibn Mas'ûd in Al-Jâmi of Ma'mer B. Al-Râshed With Kutub Al-Sittah	135
توفيق عياد الشقروني تحليل بيانات بعض فهارس مخطوطات المدرسة الإباضية	157
Yazım Kuralları.....	181

EDİTÖRDEN

Eğitim yurdu olma yolunda hızla ilerleyen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin en önemli eğitim kurumlarından biri olan Yakın Doğu Üniversitesi'ne bağlı İlahiyat Fakültesi Dergimiz bu sayıyla birlikte üçüncü yılını tamamlamış oluyor. Artık dergipark tarafından da tüm sayılarının dizinlendiği dergimizin makalelerine yakında academi.edu ve ulakbim üzerinden de ulaşabileceksiniz. Akademik dünyanın en önemli faaliyet alanı olan yayın alanında kendine bir yer bulmaya çalışan dergimizin bu sayısında birbirinden değerli sekiz tane makalemiz yer alacaktır. Prof. Dr. Hasan Çiftçi, bizim kültür hayatımızın en önemli baş yapıtlarından olan Mesnevî'nin ilk on sekiz beyti üzerine önemli bir değerlendirme yazısıyla dergimizde yer almaktadır. Mevlânâ'nın asırları aşan anlamıyla yüklü bu muhteşem eserinin ilk onsekiz beyti başlı başına kendine has üslûbuyla izah ettiği bir düşünce ve medeniyet tasavvurunu bizlere sunmaktadır. İkinci makalemiz ise Doç. Dr. Ümit Horozcu ve Kübra Kalkan'ın önemli bir ölçeklendirme çalışmasıdır. Çağdaş dünyada dini değer ve yargıların her gün farklı anlamlarla yüzleştiği gerçeğinden hareketle, tarihsel gerçekliklerinin yanında sosyal ve toplumsal bir olgu olan cemaat kültürü üzerine yapılmış önemli çalışma olarak karşımıza çıkıyor. Cemaate bağlılık ölçüğü: Geçerlilik ve Güvenirlilik başlığı taşıyan makalenin önemli bir tartışma zemini bulacağını umuyoruz. Prof. Dr. Kerim Buladı, Sekülerleşme ya da dünyevileşme anafonda insan (Kârun Örneği) başlığını taşıyan makalesiyle tarihsel bir şahsiyet üzerinden günümüzün en popüler problemlerine Kur'anî bir bakış getirmeye çalışmaktadır. Dördüncü makalemiz Prof. Dr. İsmail Güleç'in önemli bir eser değerlendirmesini içermektedir. Tuncer Bağışkan'ın Kıbrıs'ta Osmanlı-Türk Eserleri İsimli Eseri Üzerine başlığını taşıyan bu makalede dil ve içerik bakımından yapıcı ve ilerlemeci bir bakış açısı ortaya konmuştur. Beşinci makalemiz Prof. Dr. Mustafa Tekin'in Işıklılık: Bir dönüşümün hikayesi başlığıyla önemli bir sosyolojik değerlendirmeyi içermektedir. Altıncı makalemiz William E. Carroll'un Hawking'ten İbn Sina'ya Tanrı ve Fizik başlığını taşıyan çalışmasının Mehmet Bülgen ve Ece Üresinler tarafından yapılan tercümesidir. Kelam ve Felsefe alanında çok önemli bir makale olan bu çalışmanın öneminin yanında tercümeyi yapan hocalarımızın dil ve üslupları ayrıca dikkate değerdir. Yedinci makalemiz oldukça kesif bir edebî ve ilmi değerlendirmeyi içeren Dr. İdris

Söylemez'e aittir. Manzum Bir Şemâli Şerif Örneği Olarak Mehmet Fahri Paşa'nın Bergüzar-ı Ramazan eserinde yer alan Şemâ'il-i Şerîfi başlığını taşımaktadır. Sekizinci makalemiz ise Dr. Nilüfer Kalkan Yorulmaz'ın The Comparison Of The Mauquf Narratives Conveyed via Ibn Mas'ûd In Al-Jâmi Of Ma'mer B. Al-Râshed With Kutub Al-Sittah başlığını taşımaktadır. Ma'mer b. Raşid'in Cami'inde yer olan Mevkuf hadislerden İbn Mesud rivayetlerinin Kütüb-i Sitte ile karşılaştırmasını yapan bu çalışma önemli bilgileri ve değerlendirmeleri de içermektedir. Bu sayımızın son makalesi de Arapça olarak kaleme alınmış olan bazı İbadi Medreselerinin Yazma Eserleri Kataloglarının İç Tetkiki başlığını taşımaktadır. Bizim kültür coğrafyamıza uzak ama oldukça zengin bir yazma mirasına sahip bu coğrafyadaki birikimi ortaya koyma bakımından önemli bir değerlendirmedir.

Dergi için her türlü öneri, eleştiri ve makalelerinizi ilahiyatdergi@neu.edu.tr adresine gönderebilirsiniz. Bir sonraki sayıda buluşmak üzere...

Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ